

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/๑๓๖๐๒

สสค. (eMail)

ส่ง : กอศ.

รับที่ : ธ12491/66

26 ธ.ค. 2566 เวลา 15.45 น.

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก
ที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

กอก. รับที่ ๓๖๘
วันที่ 26 ธ.ค. 2566
เวลา 16.00 น.

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๐๕๐๘/ว(ล)๐๙๓๒๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖
๒. หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนมาก ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/๑๓๖๐๒ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๐๕๐๘/๒๓๓๒๘ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๐๕๐๘/๔๙๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๐๕๐๘/๓๙๓๑ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๓. คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๕๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. สำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แจ้งว่า ได้เสนอคณะกรรมการระดับชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรีของคณะรัฐมนตรีชุดเดิม โดยคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ประชุมปรึกษาและมีมติเห็นชอบให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีชุดเดิม สิ้นสุดลงในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ทั้งนี้ หากเห็นว่าคณะกรรมการใดมีภารกิจสำคัญและจำเป็นต้องคงอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ให้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการคณะนั้นขึ้นใหม่ โดยให้ตรวจสอบและปรับปรุงองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน แล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยด่วนเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. กระทรวงยุติธรรมตรวจสอบแล้วพบว่า “คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH)” ของกระทรวงยุติธรรม ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานเป็นคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นจากมติคณะรัฐมนตรีของคณะรัฐมนตรีชุดเดิม (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) มีความจำเป็นต้องคงอยู่เนื่องจากมีภารกิจสำคัญ ในการกำหนดนโยบายและติดตามพัฒนาการสำคัญในกรอบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของประเทศไทย การบูรณาการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นอนุสัญญาที่เป็นประโยชน์ในอนาคต เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยในการพัฒนาระบบกฎหมาย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการระดับชาติขอรับข้อมูลเพิ่มเติมจากกระทรวงยุติธรรมในกรณีดังกล่าว เพื่อให้การพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ เป็นไปด้วยความรอบคอบ มีข้อมูลที่สมบูรณ์และรอบด้านมากยิ่งขึ้น จำนวน ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความสม่ำเสมอของการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ (๒) การดำเนินการของคณะกรรมการตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการต่อ และ (๓) ภาระผูกพันตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อตกลงใด ๆ

ในการนี้...

ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมจึงขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติดังกล่าวมาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และ (๑๓) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงยุติธรรมได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการส่วน ที่เกี่ยวข้อง กรณีประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบต่อการเข้าเป็นสมาชิก HCCH (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) เนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อ การติดตามพัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ ของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมข้ามรัฐ ทำให้ประเทศไทยมีสิทธิในการเข้าร่วมกระบวนการเจรจา ร่าง อนุสัญญาต่าง ๆ ของ HCCH และมีโอกาสในการผลักดันวัตถุประสงค์หรือความต้องการของไทยบนเวที ระหว่างประเทศได้ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกฎหมายภายในของไทยให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากลอีกด้วย โดยไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH โดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อ ขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ตามองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

๒.๑ ความจำเป็น โดยที่คณะกรรมการระดับชาติฯ มีอำนาจหน้าที่ในการ (๑) กำหนดกรอบ นโยบายในภาพรวมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH (๒) กำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุน การเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะผู้แทนไทย ทั้งในด้านสาระและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้อง และ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมาย ในการนี้ การแต่งตั้ง คณะกรรมการระดับชาติฯ ขึ้นใหม่ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อธำรงความต่อเนื่องของอำนาจหน้าที่ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีของไทยในอนุสัญญาของ HCCH ฉบับต่าง ๆ ที่คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้ดำเนินการประชุมหารือและมีมติเห็นว่า มีคุณูปการต่อการพัฒนาและยกระดับกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของไทยในอนาคต

๒.๒ ความเร่งด่วน กอปรกับกระทรวงยุติธรรมมีความจำเป็นเร่งด่วน ในการเตรียมการ ด้านสาระและพิธีการ รวมถึงการจัดเตรียมองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยในการเข้าร่วมการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๔ ซึ่งเป็นการประชุมหลักของ HCCH ที่รัฐสมาชิกจะได้ ร่วมแบ่งปันประสบการณ์และข้อท้าทายในการขับเคลื่อนกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ให้มีความเป็น เอกภาพทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมถึงการนำไปปฏิบัติใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระดับประเทศ โดยการประชุม CGAP กำหนดจัดในช่วงสัปดาห์แรกของเดือนมีนาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ จึงต้องดำเนินการเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ และจัดการประชุมคณะกรรมการ ระดับชาติฯ ภายในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เพื่อจัดทำทำที่ไทยและเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ข้อมูลภูมิหลัง ที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๓ โดย HCCH มีพันธกิจหลักในการ (๑) พัฒนาความเป็นเอกภาพของระบบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล โดยการหาหรือความตกลงร่วมระหว่างประเทศ เช่น เขตอำนาจของศาล กฎหมายที่บังคับใช้ในขอบเขตกฎหมาย เอกชนหลายหัวข้อ อาทิ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายธนาคาร และกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลธรรมดา (๒) เป็นศูนย์กลางความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศในด้านกฎหมายเอกชน เพื่อเพิ่มความรัดกุมทางกฎหมายสำหรับนิติสัมพันธ์ระหว่างประเทศทุกรูปแบบ และ (๓) ดำเนินการจัด การประชุมและการสัมมนา หรือให้ความช่วยเหลือในการประชุมระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้อันุสัญญา และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจขององค์การ ระหว่างประเทศ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทางกฎหมาย ทั้งนี้ การศึกษาและพัฒนากฎหมายระหว่าง ประเทศ แผนกคดีบุคคล มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับต่อนิติสัมพันธ์ของเอกชน ที่มีลักษณะระหว่างประเทศ และนิติสัมพันธ์ในลักษณะนี้มักจะเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในเหตุการณ์ปัจจุบัน ของชีวิตผู้คน และด้วยเหตุที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกมีเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ ระหว่างคนต่างสัญชาติหรือต่างภูมิลำเนา หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชนต่างด้าว หรือ ความสัมพันธ์ที่เกิดในประเทศหนึ่ง แต่ผลของความสัมพันธ์หรือการปฏิบัติการณ์กลับไปส่งผลในอีกประเทศหนึ่ง

๓.๒ อนุสัญญาของ HCCH ด้วยเหตุที่ HCCH มีพันธกิจในการพัฒนาความเป็นเอกภาพ ของระบบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล โดยการหาหรือความตกลงร่วมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ ในรูปแบบอนุสัญญา (Convention) กระทรวงยุติธรรมจึงได้ศึกษาลักษณะและจำแนกหมวดหมู่ของ อนุสัญญาของ HCCH ซึ่งเปิดให้รัฐสมาชิกเข้าเป็นภาคีได้ และจะสร้างประโยชน์และคุณภาพการต่อการกำหนด นิติสัมพันธ์ของบุคคลในเชิงระหว่างประเทศ โดยสามารถจำแนกตามกฎหมายลักษณะต่าง ๆ เป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ความร่วมมือด้านกฎหมายและวิธีพิจารณาความแพ่งระหว่างประเทศ (Legal Cooperation and International Civil Procedure) (๒) กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการพาณิชย์และการเงิน (International Commercial and Financial Law) (๓) กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก และครอบครัว (International Child Protection and Family Law) และ (๔) กฎหมายด้านอื่น ๆ (Others) ทั้งนี้ แต่ละประเภทกลุ่มกฎหมายมีอนุสัญญาซึ่งได้รับการยอมรับและเป็นภาคีจากนานาประเทศ แยกตามประเภทได้ ดังนี้

๓.๒.๑ ความร่วมมือด้านกฎหมายและวิธีพิจารณาความแพ่งระหว่างประเทศ (Legal Cooperation and International Civil Procedure) อาทิ

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสาร มหาชนจากต่างประเทศ (Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents - Apostille Convention)

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่ง และ พาณิ ชย์ (Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters)

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการรับพิจารณาพยานหลักฐานต่างประเทศในคดีแพ่ง และ พาณิ ชย์ (Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters)

(๔) อนุสัญญา...

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ (Convention of 25 October 1980 on International Access to Justice)

(๕) อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงการเลือกศาล (Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements) และ

(๖) อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention of 2 July 2019 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters)

๓.๒.๒ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการพาณิชย์และการเงิน (International Commercial and Financial Law) อาทิ

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการยอมรับทรัสต์ (Convention of 1 July 1985 on the Law Applicable to Trusts and on their Recognition) และ

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในหลักทรัพย์ที่ถือโดยคนกลาง (Convention of 5 July 2006 on the Law Applicable to Certain Rights in Respect of Securities held with an Intermediary)

๓.๒.๓ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและครอบครัว (International Child Protection and Family Law) อาทิ

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับการหย่าและการแยกกันอยู่ตามกฎหมาย (Convention of 1 June 1970 on the Recognition of Divorces and Legal Separations)

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยเขตอำนาจศาล กฎหมาย การยอมรับ การบังคับคดี และความร่วมมือ ในเรื่องของความรับผิดชอบของผู้ปกครองและมาตรการในการคุ้มครองเด็ก (Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children)

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการแสวงคืนค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กและรูปแบบอื่นของการคำจุนครอบครัวระหว่างประเทศ (Convention of 23 November 2007 on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance) และ

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองผู้ใหญ่ระหว่างประเทศ (Convention of 13 January 2000 on the International Protection of Adults)

๓.๒.๔ กฎหมายด้านอื่น ๆ (Others) อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยการขัดกันของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและภูมิลำเนา (Convention of 15 June 1955 relating to the settlement of the conflicts between the law of nationality and the law of domicile)

๓.๓ การเข้าเป็นสมาชิกของไทย ประเทศไทยยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ (Letter of Request) เพื่อขอเข้าเป็นสมาชิก HCCH ต่อกระทรวงการต่างประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ระหว่างการประชุมองค์การการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเป็นการประชุมประจำปีของประเทศสมาชิก HCCH เมื่อวันที่ ๓ - ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และต่อมาได้ยื่นตราสารยอมรับธรรมนูญของ HCCH (Instrument of Acceptance) ณ สำนักเลขาธิการ (Permanent Bureau) ของ HCCH กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ระหว่างการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ จึงส่งผลให้สมาชิกภาพของประเทศไทยมีผลสมบูรณ์นับแต่บัดนั้น ทั้งนี้ ไทยเป็นสมาชิกลำดับที่ ๘๘ ของ HCCH โดยเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนลำดับที่ ๕ (ถัดจากมาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม และฟิลิปปินส์) ที่เป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือดังกล่าว

๓.๔ การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่องเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาการเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) เพื่อเป็นกลไกประสานงานหลักระหว่างหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะผู้แทนไทย ทั้งในด้านสารัตถะและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ซึ่งเป็นการประชุมหลักประจำปีของ HCCH โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบข้อเสนอข้างต้น ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้ลงนามคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๕๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ เพื่อเป็นกลไกประสานงานหลักระหว่างหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง และทำให้การดำเนินการในกรอบ HCCH มีเอกภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ของการเข้าเป็นสมาชิกของไทย

๓.๕ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้จัดการประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕) เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒ (๑/๒๕๖๖) เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ทั้งนี้ ขอนำเรียนผลการประชุมโดยสังเขป ดังนี้

๓.๕.๑ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕) ที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจำนวน ๓ คณะ เพื่อขับเคลื่อนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา HCCH ฉบับอื่น ๆ ที่ประเทศไทยมีความพร้อม และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil and Commercial Matters) มีศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันทกะ เป็นประธานอนุกรรมการ และมีสำนักงานศาลยุติธรรม และกองกฎหมายและกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ (๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) โดยมีนางวิลาวรรณ มังคละธนะกุล เอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา เป็นประธานอนุกรรมการ และมีกรมการกงสุล กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ และ (๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งมีกองกฎหมาย และกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ ได้มีการจัดการประชุมคณะอนุกรรมการฯ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนี้ คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้กำหนดแนวทางการเข้าร่วมการประชุมสภาที่ปรึกษาด้านกิจการและนโยบาย (Council General Affairs and Policy: CGAP) ของ HCCH ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยประเทศไทยสามารถใช้โอกาสในการเข้าร่วมการประชุม CGAP ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ในฐานะสมาชิกครั้งแรก เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศสมาชิกอื่นของ HCCH ในการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล รวมถึงร่วมถ่ายทอดพัฒนาการเชิงบวกของไทยต่อเรื่องดังกล่าวได้ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามพัฒนาการของการประชุม และรายงานผลต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

๓.๕.๒ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ครั้งที่ ๒ (๑/๒๕๖๖) ที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยเริ่มกระบวนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์

สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) อย่างเป็นทางการ โดยวางแผนเข้าเป็นภาคีประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นอกจากนี้ เพื่อให้การพิจารณาเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ครบถ้วนในเชิงปฏิบัติ จึงเห็นชอบให้ปรับ องค์ประกอบอนุกรรมการโดยแต่งตั้งรองอธิบดีกรมการกงสุลเป็นรองประธานอนุกรรมการเพิ่มเติม และเห็นชอบ ในหลักการที่ประเทศไทยจะศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสาร ทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil and Commercial Matters) และเห็นชอบให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการเสนอร่างกฎหมายตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเสนอเรื่องตามขั้นตอนในการเข้าเป็นภาคี อนุสัญญาของประเทศไทย กำหนดแนวทางการเข้าร่วมการประชุมสภาที่ปรึกษาด้านกิจการและนโยบาย (Council General Affairs and Policy: CGAP) ของ HCCH ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๓ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามพัฒนาการของการประชุม และรายงานผล ต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

๓.๖ การเสนอเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการระดับชาติฯ จากการที่ คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้ประชุมหารือครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ มีมติเห็นควรให้ เพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการระดับชาติฯ โดยให้มี “ผู้แทนกรมการกงสุล” (กระทรวงการต่างประเทศ) และ “ผู้แทนกรมการปกครอง” (กระทรวงมหาดไทย) ร่วมเป็นกรรมการด้วย เนื่องจากทั้งสองหน่วยงานมีบทบาท สำคัญในคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์ สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรง รวมถึงเพื่อ ประโยชน์ในการให้ความเห็นอย่างครอบคลุมทุกมิติต่อคณะกรรมการระดับชาติฯ ต่อไป โดยมีองค์ประกอบและ อำนาจหน้าที่ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ดังนี้

๓.๖.๑ องค์ประกอบ

กรรมการ

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ประธานกรรมการ)
- (๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม (รองประธานกรรมการ)
- (๓) รองปลัดกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย (รองประธานกรรมการ)
- (๔) อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๕) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
- (๖) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๗) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๘) ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๙) ผู้แทนกรมบังคับคดี
- (๑๐) ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
- (๑๑) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
- (๑๒) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๑๓) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๑๔) ผู้แทนกรมการกงสุล
- (๑๕) ผู้แทนกรมการปกครอง
- (๑๖) ผู้แทนสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๑๗) ผู้แทนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

ฝ่ายเลขานุการ

- (๑๘) ศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันท์
- (๑๙) ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช
- (๒๐) ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
(กรรมการและเลขานุการร่วม)
- (๒๑) ผู้อำนวยการกองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญา
และกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ (กรรมการและเลขานุการร่วม)
- (๒๒) เจ้าหน้าที่กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)
- (๒๓) เจ้าหน้าที่กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)
- (๒๔) เจ้าหน้าที่กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและ
กฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)

๓.๖.๒ อำนาจหน้าที่

- (๑) กำหนดกรอบนโยบายในภาพรวมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินการ
ภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH
- (๒) กำหนดยุทธศาสตร์และท่าทีไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็น
ผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะ
ผู้แทนไทย ทั้งในด้านสารัตถะและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs
and Policy (CGAP)
- (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมาย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ประโยชน์ที่จะได้รับ การเสนอจัดตั้งกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบ
คณะกรรมการระดับชาติจะช่วยผลักดันบทบาทของไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ HCCH และการพัฒนากฎหมาย
ระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของไทยให้มีประสิทธิภาพและมีลักษณะที่ยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ สำหรับ
การประสานงานระหว่างประเทศไทยกับสำนักงานเลขาธิการ HCCH กระทรวงยุติธรรมและกระทรวง
การต่างประเทศเป็นหน่วยประสานงานร่วม (Joint National Coordinator)

๔.๒ ผลกระทบในเชิงบวก คณะกรรมการระดับชาติฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของ
รัฐบาลชุดปัจจุบันในประเด็นการเสริมสร้างการกระตุ้นเศรษฐกิจและการผลักดันการพัฒนาการบริหารจัดการ
ทุกขั้นตอนการบริการที่เป็นประตูสู่ประเทศไทย เพื่อให้เม็ดเงินจากต่างประเทศสามารถเข้ามาหมุนเวียนและ
กระตุ้นเศรษฐกิจของไทย กล่าวคือ การพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้
บังคับต่อนิติสัมพันธ์ของเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศ รวมตลอดถึงกฎเกณฑ์ที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของ
คนต่างด้าวในดินแดนของรัฐอีกรัฐหนึ่ง ในมิติการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาใด ๆ ของ HCCH ของประเทศไทย
จะช่วยสร้างกลไกการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ในการสร้างรูปแบบ
ความสัมพันธ์ทางกฎหมายเอกชน รวมถึงสามารถลดขั้นตอนที่มีความซับซ้อนทางเอกสารและกระบวนการให้มี
ความกระชับขึ้น จึงเป็นผลให้การดำเนินนิติสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๔.๓ การกิจที่ต้องดำเนินการต่อ คณะกรรมการระดับชาติฯ ยังคงมีการกิจสำคัญที่ต้อง
สานต่อ และมีแผนการดำเนินการของประเทศไทยโดยพิจารณาจากความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา
ของ HCCH ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมไทย ดังนี้

๔.๓.๑ การสาน...

๔.๓.๑ การสานต่อการดำเนินการตามอนุสัญญาที่ไทยเข้าเป็นภาคีแล้ว หรือภารกิจที่เป็นปัจจุบัน (Existing Work) ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยลักษณะทางแพ่ง ในการลักพาตัวเด็กข้ามชาติ (Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction) ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานประสานงานกลาง (Central Authority) และ (๒) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือเรื่องการรับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ (Convention on the Protection of Children and Co-operation in respect of Inter-Country Adoption) ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานประสานงานกลาง (Central Authority) โดยจะต้องติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ และประมวลบทเรียนและความท้าทายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติจริง เพื่อนำมาปรับปรุงหรือแจ้งข้อเสนอต่อ HCCH ต่อไป

๔.๓.๒ อนุสัญญาที่ไทยอาจหาแนวทางเข้าเป็นภาคีในระยะเวลาอันใกล้ (Short-Term Plan) ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรรมสำหรับเอกสารมหาชนจากต่างประเทศ (Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents - Apostille Convention) เนื่องจากไทยจะได้รับประโยชน์จากขอบเขตของอนุสัญญาที่ครอบคลุมพื้นที่หลายประเทศทั่วโลก โดยถือว่าเป็นอนุสัญญาที่มีภาคีมากที่สุดในปัจจุบันจำนวน ๑๒๑ ภาคี และจะช่วยลดระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อรับรองเอกสารทางการทูตและการกงสุล ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และพร้อมเข้าสู่กระบวนการเข้าเป็นภาคีต่อไป และ (๒) อนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters) เนื่องจากสำนักงานศาลยุติธรรมได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินการ และมียุทธศาสตร์ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้แล้ว อย่างไรก็ดี โดยจะได้ดำเนินการหารือในรายละเอียดกับสำนักงานศาลยุติธรรมต่อไป

๔.๓.๓ อนุสัญญาที่ไทยอาจหาแนวทางเข้าเป็นภาคีในระยะต่อไป (Future Plan) คือการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา HCCH ให้ครอบคลุมในทุกหมวดหมู่หลัก โดยอาจพิจารณาจากกลุ่มอนุสัญญาในเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศที่เห็นว่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน และสามารถดำเนินการโดยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ รวมถึงการพิจารณาจากอนุสัญญาหลัก (Core Conventions) อื่น ๆ ของ HCCH ในลำดับต่อไป

๔.๓.๔ การแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันของกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๘๑ สืบเนื่องจากการรับฟังความเห็นจากภาควิชาการ มีความเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวบังคับใช้มาเป็นเวลานาน โดยไม่มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจนำแนวทางของ HCCH มาปรับใช้เพื่อการพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้มีความเป็นปัจจุบัน โดยประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่ ขอบเขตเสรีภาพในการเลือกกฎหมายของคู่สัญญา การค้นหาเจตนาโดยปริยาย การปฏิเสธการใช้การย้อนส่ง และการแบ่งประเภทของสัญญา เป็นต้น

๔.๔ การผูกพันตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อตกลง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) โดยประเทศไทยได้ยื่นตราสารยอมรับธรรมนูญของ HCCH ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสมาชิกภาพมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงมีสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศของ HCCH และสามารถเข้าไปผลักดันวัตถุประสงค์ของประเทศไทยในเวทีทางกฎหมายนานาชาติได้อีกด้วย อย่างไรก็ดี การมีส่วนร่วมของไทยในเวที HCCH ถือเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนากฎหมาย และไม่มีข้อผูกมัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศ

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก ที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล

๖. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการในกรอบของ HCCH ของกระทรวงยุติธรรมที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ตลอดจนคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๓ คณะ ภายใต้คณะกรรมการระดับชาติดังกล่าว เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจในมิติของการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล และการพิจารณาเข้าเป็นภาคีสัญญาอื่น ๆ ที่ประเทศไทยมีความพร้อม ตลอดจนเป็นเวทีวิชาการสำหรับการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับหลักการสากล จึงมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการข้างต้นเพื่อให้ดำเนินการกิจไปได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การกำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยต่อประเด็นด้านสาระต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมถึงสามารถแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมของไทยในการอภิปรายในที่ประชุมของ HCCH

ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมจึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ตามองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศเป็นเลขานุการร่วม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(ทวิ สอดส่อง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐๘ ๙๓๔๓ ๓๔๑๑ (พลอยรุ่ง)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๖๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@moj.go.th

และ ployroong.n@moj.go.th